

اعدام "آنتوان لاوزیه" دانشمند فرانسوی در جریان انقلاب کبیر فرانسه (1794م)

آنتوان لاوزیه کاشف و دانشمند شهیر فرانسوی و از بنیان‌گذاران علم شیمی نوین، در 26 اوت سال 1743م در پاریس به دنیا آمد.

آنتوان لاوزیه کاشف و دانشمند شهیر فرانسوی و از بنیان‌گذاران علم شیمی نوین، در 26 اوت سال 1743م در پاریس به دنیا آمد. وی در ابتدا رشته حقوق را به پایان رساند ولی به دلیل علاقه زیاد به علوم پایه، وارد این عرصه گردید. از این رو از جوانی زیر نظر استادانی ماهر، نجوم، گیاه‌شناسی و شیمی و زمین‌شناسی را به خوبی فراگرفت و در 25 سالگی به عضویت فرهنگستان سلطنتی علوم برگزیده شد. از این زمان بود که تحقیقات خود را بر روی شیمی و فیزیولوژی متمرکز نمود و به اکتشافات مهمی نائل آمد. لاوزیه در ضمن تحقیقات خود، هوا را تجزیه کرد و عناصر تشکیل دهنده آن را شناخت. او بدین ترتیب گاز اکسیژن و اهمیت آن را در عمل احتراق کشف نمود و هم‌چنین موفق شد، هوا را از ترکیب عناصر اولیه آن بسازد. او اولین کسی بود که ثابت کرد حرارتی که بدن دارد نتیجه احتراق کندی است که به طور مداوم در بدن ایجاد می‌شود. به مناسبت همین تحقیقات، او را بنیان‌گذار علم فیزیولوژی و بیوشیمی می‌دانند. وی پژوهش‌ها و آزمایش‌های گسترده‌ای در علم شیمی انجام داد آزمایش‌ها، قانون بقا و پایدگی ماده را به اثبات رسانید. به موجب این اصل، هیچ چیز نه به خودی خود به وجود می‌آید و نه از بین می‌رود. این قانون پایه و اساس فرمول‌های مهم شیمی امروز است و طبق آن اگر دو یا چند عنصر با هم ترکیب شوند، عناصر دیگری به وجود می‌آید که وزنشان با وزن عناصر اولیه یکی است. لاوزیه نقش اکسیژن را در تنفس جانوران و گیاهان بیان کرد و حرارت بدن را نیز اندازه‌گیری نمود. او تألیفات زیادی از خود بر جای نهاد که می‌توان به آثار هم‌چون ثروت‌های زیرزمینی امپراتوری فرانسه، درباره منابع طبیعی و آب و هم‌چنین احتراق فسفر و گوگرد اشاره کرد. فعالیت‌های علمی لاوزیه گاه بر اثر اشتغالات فنی و سیاسی که از طرف دولت به او ارجاع می‌شد وقفه و رکود پیدا می‌کرد. یکی از این ماموریت‌ها، مسئولیت جمع‌آوری مالیات مردم فرانسه بود که به او داده شد. اما پس از انقلاب کبیر فرانسه، بر اثر جو سازی‌هایی که علیه این دستگاه صورت گرفت، مسئولان آن به صورت افرادی خون‌خوار و منفور معرفی شدند که هم‌چون زالوهای خون‌مردم را می‌مکیدند و از آنها مالیات می‌گرفته‌اند. لذا همگی را دستگیر و محاکمه کردند. لاوزیه هم که نتوانسته بود بی‌گناهی خود را در این محاکمه جنجالی ثابت کند، محکوم به اعدام شد و سرانجام در روز هشتم مه 1794م، در 51 سالگی به زیر تیغ گیوتین رفت. یکی از دانشمندان فرانسه، پس از مرگ لاوزیه گفت: تنها یک لحظه وقت برای بریدن لاوزیه صرف شد و شاید تا یک‌صد سال، زمان نتواند سر دیگری همانندش به وجود آورد.